

Raadsvoorstel

Onderwerp

Gemeentefonds Septembecirculaire 2021

Begrotingswijziging

Nr. 12 van 2021 en nr. 2 van 2022

Datum raadsvergadering

22 december 2021

Portefeuillehouder

A.L. Wisseborn

Organisatie onderdeel

E-mail opsteller

gijsbert.heij@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0346254561

Registratie nummer

Z/21/244689-VB/21/97757

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. De extra middelen uit het Corona-compensatiepakket voor 2021 (€ 571.786) en 2022 (€ 131.113) toe te voegen aan de Risicoreserve Corona.
2. De 12e begrotingswijziging van 2021 en de 2e begrotingswijziging van 2022 vast te stellen.

Samenvatting

De Septembecirculaire 2021 van het Gemeentefonds laat voor Stichtse Vecht vanaf 2021 een positief meerjarenbeeld zien. Wel krijgen gemeenten in de komende jaren ook te maken met diverse risico's, zoals vanaf 2023 de gevolgen van de herijking van het Gemeentefonds. Het Rijk verwacht de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds in de Decembecirculaire 2021 te kunnen publiceren. Om een financieel solide gemeente te kunnen blijven stellen wij u voor om de huidige extra middelen aan de stelpost Achteruitgang algemene uitkering toe te voegen. En bij de Kadernota 2023 een nadere afweging te maken over de inzet van deze middelen.

Wij stellen de gemeenteraad voor om de extra middelen in 2021 (€ 571.786) en 2022 (€ 131.113) uit het Corona-compensatiepakket toe te voegen aan de Risicoreserve Corona. En deze middelen bij de Programmarekening 2021 in te zetten om de hogere kosten en de lagere inkomsten in 2021 als gevolg van de Corona-maatregelen zoveel mogelijk op te vangen.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Septembecirculaire Gemeentefonds 2021
3. 12^e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2021
4. 2^e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2022
5. Raadsinformatiebrief (inclusief bijlage).

Doel en beoogd maatschappelijk effect

De raad te informeren over de financiële consequenties van de Septembercirculaire 2021 van het Gemeentefonds. En via de bijgevoegde begrotingswijzigingen de benodigde begrotingsbijstellingen opnemen in de Programmabegrotingen 2021 en 2022.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

In de Financiële verordening gemeente Stichtse Vecht 2019 (ex artikel 212 Gemeentewet) is bepaald dat de raad gedurende het begrotingsjaar via begrotingswijzigingen de begroting kan aanpassen.

Argumenten

1. Financieel perspectief 2021-2025

De septembercirculaire laat voor Stichtse Vecht een positief resultaat zien voor de jaren 2021 t/m 2025. De gemeenteraad behandelt op 9 november 2021 de Begroting 2022. Inzicht in de uitkomsten van de septembercirculaire is voor de raad relevant bij de begrotingsbehandeling. Met bijgaande RIB informeren wij de raad hierover.

2a. Coronacompensatie

In de septembercirculaire zijn voor de jaren 2021 (€ 571.786) en 2022 (€ 131.113) extra middelen Coronacompensatie toegekend aan Stichtse Vecht. Conform de beleidslijn houden wij deze middelen beschikbaar voor de gevolgen van de Coronacrisis. Wij stellen voor deze middelen toe te voegen aan de Risicoreserve Corona.

2b. Solide financieel beleid

Zoals vermeld in het Collegewerkprogramma staan wij voor een financieel solide beleid.

Algemene Uitkering

De Algemene uitkering laat als gevolg van de ontwikkelingen uit de Septembercirculaire 2021 ten opzichte van de Meicirculaire 2021 het volgende beeld op hoofdlijnen zien:

Hoofdlijn Septembercirculaire 2021	2021	2022	2023	2024	2025
Raming Meicirculaire 2021 (begroting 2022)	87.170.643	91.733.208	90.850.417	92.352.800	94.328.226
Raming Septembercirculaire 2021	88.671.001	93.781.723	93.011.050	94.497.287	96.479.862
Bruto effect Septembercirculaire 2021	1.500.358	2.048.515	2.160.633	2.144.487	2.151.636
Betreft:					
- aanvullende Coronacompensatie	571.786	131.113			
- diverse (taak)mutaties	96.885	-122.838	-126.455	-130.543	-137.832
- overige mutaties	831.687	2.040.240	2.287.088	2.275.029	2.289.467
Bruto effect Septembercirculaire 2021	1.500.358	2.048.515	2.160.633	2.144.487	2.151.636

+ = voordeel, - = nadeel

Corona-compensatiepakket

In de Septembercirculaire 2021 is een aanvulling op het Corona-compensatiepakket voor 2021 en 2022 opgenomen. Wij stellen u voor om deze middelen voor 2021 (€ 571.786) en voor 2022 (€ 131.113) te storten in de Risicoreserve Corona. Bij de Jaarrekening 2021 en de Bestuursrapportage 2022 zullen wij u de voorstellen doen voor de inzet van deze bestemmingsreserve.

Hoofdlijnen Corona-compensatiepakket 2021 en 2022	2021	2022
Re-integratie		40.290
Gemeentelijk schuldenbeleid		60.548
Bijzondere bijstand		30.274
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) 2e tranche	398.871	
Buurt- en dorpshuizen	28.784	
Lokale cultuur	144.132	
Totaal Corona-compensatiepakket	571.786	131.113

Hoofdlijnen (taak)mutaties

In de onderstaande tabel is de hoofdlijn van het netto effect van de Septembercirculaire 2021 opgenomen. Voor een aantal gemeentelijke taken wijzigt in deze circulaire de bijdrage die we krijgen uit het Gemeentefonds (de zogenaamde taakmutaties). Dit bijvoorbeeld als gevolg van gewijzigde regelgeving. Conform de gebruikelijke werkwijze stellen wij voor om deze middelen, in afwachting van nadere besluitvorming door de gemeenteraad, toe te voegen aan de stelpost Achteruitgang algemene uitkering.

Hoofdlijnen Taakmutaties Septembercirculaire 2021	2021	2022
Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	47.468	42.403
Uitvoering en implementatie Breed offensief	-32.408	
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	-7.287	
Aanpak problematiek jeugdzorg: restant middelen wachttijden	-140.264	
Bijstelling Suppletie-uitkering integratie Sociaal Domein	23.124	23.124
Integratie-uitkeringen Sociaal Domein	12.481	12.169
Landelijke structuur interventieteams		-5.034
Toezicht Kinderopvang		-17.964
Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen		-10.677
Uitvoeringskosten SVB PGB Jeugd en WMO		78.817
Totaal	-96.885	122.838

+ = voordeel, - = nadeel

Overige mutaties

Financiële consequenties 2021

In de Bestuursrapportage 2021 komt het verwachte nadelig begrotingssaldo reguliere activiteiten uit op € 3.359.093. Wij stellen u voor om het financiële voordeel van de overige mutaties voor 2021 van € 831.687 in te zetten om het verwachte nadelige begrotingssaldo zoveel mogelijk op te vangen. Dit is verwerkt in de bijgevoegde begrotingswijziging 2021 door de toevoeging aan de stelpost Achteruitgang algemene uitkering. Het verwachte nadelig saldo 2021 uit reguliere activiteiten komt dan uit op € 2.527.406. Bij de Jaarrekening 2021 zal het uiteindelijke saldo, na bestemming, worden verrekend met de algemene reserve.

Financiële consequenties 2022

Wij stellen u voor om het positieve saldo van de overige mutaties uit de Septembercirculaire 2021 (€ 2.040.240) voorlopig beschikbaar te houden in de stelpost Achteruitgang algemene uitkering. Dit gelet op het verwachte nadelige saldo over 2021 (zie hiervoor) om dit zoveel mogelijk te kunnen opvangen. In de bijgevoegde begrotingswijziging 2022 is dit verwerkt.

Financiële consequenties 2023 en volgende jaren

In de Programmabegroting 2022 die aan de gemeenteraad ter vaststelling is voorgelegd is het meerjarenperspectief 2023-2025 opgenomen. Hieruit blijkt dat de financiële druk op onze meerjarenbegroting hoog is en is omgeven met grote onzekerheden rond de herijking van het Gemeentefonds en de compensatiebedragen voor de Jeugdzorg 2023 en verder.

Ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	412.570	-1.109.295	-209.343	-782.221
Saldo Incidentele baten en lasten	669.361	90.428	-15.719	37.966
Structureel begrotingssaldo	1.081.931	-1.018.867	-225.062	-744.255

In de Kadernota 2022 is als beheersmaatregel, om te komen tot een sluitende begroting vanaf 2022, de stelpost 'Achteruitgang algemene uitkering' volledig ingezet. In de Programmabegroting 2022 is deze voor 2022 weer aangevuld tot het basisbedrag van € 951.000, maar voor de jaren 2023 en verder nog niet. Voor de jaren na 2023 zijn de besluiten van het nieuwe Kabinet over de Herijking en de compensatie voor de gestegen kosten in de Jeugdzorg bepalend voor ons financieel meerjarenperspectief. Wij verwachten dat informatie over deze besluitvorming op z'n vroegst zal worden opgenomen in de Decemercirculaire 2021. Bij het opstellen van de Kadernota 2023 zullen wij uitgaan van de dan bekende informatie. In het voorwoord in de Begroting 2022 is al aangegeven dat de organisatie voorstellen voorbereidt om bij de Programmabegroting 2023 te kunnen komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Kanttekeningen

Uitspraak arbitragecommissie Jeugdzorg

In de Programmabegroting 2022 – 2025 is geanticipeerd op de besluitvorming van het nieuwe Kabinet over de structurele compensatie van de gestegen kosten in de Jeugdzorg. Conform de landelijke richtlijn is vanaf 2023 75% van het compensatiebedrag opgenomen. Op z'n vroegst zal de besluitvorming van het nieuwe Kabinet hierover worden opgenomen in de Decemercirculaire 2021. Het is mogelijk dat het compensatiebedrag lager zal liggen dan nu verwacht. Daarnaast kan het nodig zijn dat, op grond van landelijke regelgeving, er beheersmaatregelen moeten worden doorgevoerd (zoals bijvoorbeeld de invoering van een eigen bijdrage). Bij het opstellen van de Kadernota 2023 zullen wij de laatst bekende informatie betrekken.

Herijking verdeling Gemeentefonds

Op dit moment zijn de daadwerkelijke uitkomsten van de herijking van het Gemeentefonds (ingangsjaar 2023) nog niet bekend. Het demissionaire Kabinet zal naar verwachting op z'n vroegst eind 2021 een aangepast Herijkingsvoorstel opstellen. Het nieuwe Kabinet zal een besluit nemen over de Herijking. In het huidige voorstel is Stichtse Vecht een nadeelgemeente. Het geraamde nadeel loopt op tot € 2.196.589 in 2025 (€ 33 per inwoner). In samenwerking met regiogemeenten wordt een reactie gezonden aan de desbetreffende bewindspersonen. Hierin zal worden benadrukt dat de Herijking geen oplossing is voor de financiële druk waarvoor gemeenten nu geplaatst worden. Een vergroting van het Gemeentefonds is dat wel. Hierbij wordt aangesloten op de lijn die de VNG richting het Kabinet inneemt. Deze lijn is kortgezegd alleen instemmen met een herijking van het Gemeentefonds als het nieuwe Kabinet structureel extra middelen voor de Jeugdzorg aan het Gemeentefonds toevoegt.

Onlangs heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur een kritische reactie gepubliceerd op het huidige herijkingsvoorstel (zie bijlage). Wij verwachten dat de demissionaire minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hierop binnenkort inhoudelijk zal reageren. Wij volgen deze ontwikkelingen en zullen de gemeenteraad hierover bij het voorstel van de Decemercirculaire 2021 nader informeren.

Bijstelling maatstaven

Voor de berekening van de Septembercirculaire 2021 is gebruik gemaakt van de op dit moment beschikbare maatstafgegevens. Voor het doorrekenen van de financiële effecten van de volgende Gemeentefondscirculaire zullen wij gebruikmaken van de op dat moment beschikbare gegevens.

Normeringssystematiek

In de jaren voor 2020 kon het accres van één uitkeringsjaar tussen de verschillende circulaire's aanzienlijk fluctueren. Een evaluatie van de werkwijze met het accres (Normeringssystematiek) is afgerond. In het eindrapport worden een drietal mogelijke alternatieven uitgewerkt om de aanzienlijke fluctuaties in één uitkeringsjaar te beperken. Deze alternatieven zijn: het herinvoeren van een tijdelijke reservering van een deel van het accres (behoedzaamheidsreserve), het bevriezen of vertragen van accresmutaties en een vaste accresomvang bij de aanvang van het regeerakkoord. Het is uiteindelijk een politiek-bestuurlijke keuze hoe in de volgende kabinetsperiode het belang van een stabiele accresontwikkeling wordt afgewogen tegenover een actuele aansluiting van het accres op de rijksuitgaven. Wij volgen de besluitvorming op dit onderdeel en zullen u bij volgende circulaire's hierover nader informeren.

Communicatie

In de communicatie over dit voorstel is voorzien door het opstellen van een Raadsinformatiebrief (zie bijlage).

Financiën, risico's en indicatoren

In dit voorstel zijn de financiële consequenties van de Septembercirculaire beschreven. De onderstaande twee aandachtspunten zijn opgenomen in de overige mutaties 2022 van € 2.040.240.

Jeugdzorg 2022

Zoals in de Programmabegroting 2022 beschreven heeft de (demissionaire) Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in een reactie op de uitspraak van de arbitragecommissie Jeugdzorg aangekondigd om gemeenten in 2022 incidenteel te compenseren (voor alle gemeenten ongeveer

€ 1,3 miljard). Het voor 2022 toegezegde incidentele compensatiebedrag is opgenomen in de Septembercirculaire 2021. De verdeling van de compensatiebedragen in de Septembercirculaire 2021 zijn gebaseerd op de laatste gegevens van de verdeelmaatstaven. Het aandeel van Stichtse Vecht in de compensatiebedragen is in de Septembercirculaire 2021 iets naar beneden bijgesteld. Voor 2022 is deze daling ongeveer € 45.000.

Incidentele opschorting verhoging opschalingskorting 2022

Tot en met 2025 stijgt de opschalingskorting jaarlijks. Dit kortingsbedrag loopt op landelijk niveau op tot jaarlijks € 975 miljoen. Voor 2022 heeft het Kabinet besloten om, net als in 2020 en 2021, de jaarlijkse verhoging van de opschalingskorting te schrappen. Hierdoor stijgt onze algemene uitkering in 2022 incidenteel met € 794.638. De hoogte van de opschalingskorting blijft na 2022 op het oude niveau gehandhaafd. Het nieuwe Kabinet zal een besluit moeten nemen over een mogelijke verdere beperking van de opschalingskorting in de jaren na 2022.

Indicatie Begrotingsprognose

In het voorstel van de Septembercirculaire 2021 wordt het (netto) financiële saldo conform de gebruikelijke werkwijze toegevoegd aan de stelpost Algemene uitkering. Bij de Kadernota 2023 zal over de inzet van deze stelpost nader worden besloten. Ter indicatie is de onderstaande prognose van het begrotingssaldo opgenomen indien deze volledig wordt ingezet om de negatieve begrotingssaldi na 2023 op te vangen. De Programmabegroting 2022 is ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Het begrotingssaldo kan in de komende maanden nog wijzigen door

raadsbesluiten. Bij de Kadernota 2023 zal weer een volledig geactualiseerd begrotingsaldo worden bepaald.

Indicatie Begrotingsprognose	2021	2022	2023	2024	2025
Nieuw geprognosticeerde begrotingsaldo (Begroting 2022)	-3.359.093	412.570	-1.109.295	-209.343	-782.221
Effect Septembercirculaire 2021 (in afwachting besluitvorming bij Kadernota toevoeging stelpost Achteruitgang AU)	831.687	1.917.402	2.160.633	2.144.487	2.151.636
Begrotingsaldo indicatie na Septembercirculaire 2021	-2.527.406	2.329.972	1.051.338	1.935.144	1.369.415
Herijking Gemeentefonds (stand augustus 2021)			-986.383	-1.985.006	-2.196.589
Jeugdzorg 100% i.p.v. 75% na Kabinetsbesluit			959.027	900.325	829.750
Begrotingssaldo indicatie	-2.527.406	2.329.972	1.023.982	850.463	2.575

2 november 2021

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris
Drs. F.J. Halsema

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders

Raadsbesluit

Onderwerp

Gemeentefonds Septembercirculaire 2021

Begrotingswijziging

Nr. 12 van 2021 en nr. 2 van 2022

Datum raadsvergadering

22 december 2021

Commissie

7 december 2021

Registratie nummer

Z/21/244689-VB/21/97757

De raad van de gemeente Stichtse Vecht,

gelet op:

- de Financiële verordening gemeente Stichtse Vecht (ex artikel 212 Gemeentewet);
- het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 november 2021;
- de bespreking in de commissie Bestuur en Financiën van 7 december 2021;

Besluit

1. De extra middelen uit het Corona-compensatiepakket voor 2021 (€ 571.786) en 2022 (€ 131.113) toe te voegen aan de Risicoreserve Corona.
2. De 12e begrotingswijziging van 2021 en de 2e begrotingswijziging van 2022 vast te stellen.

22 december 2021

Griffier

B. Espeldoorn-Bloemendal

Voorzitter

drs. A.J.H.T.H. Reinders

Origineel besluit is ondertekend